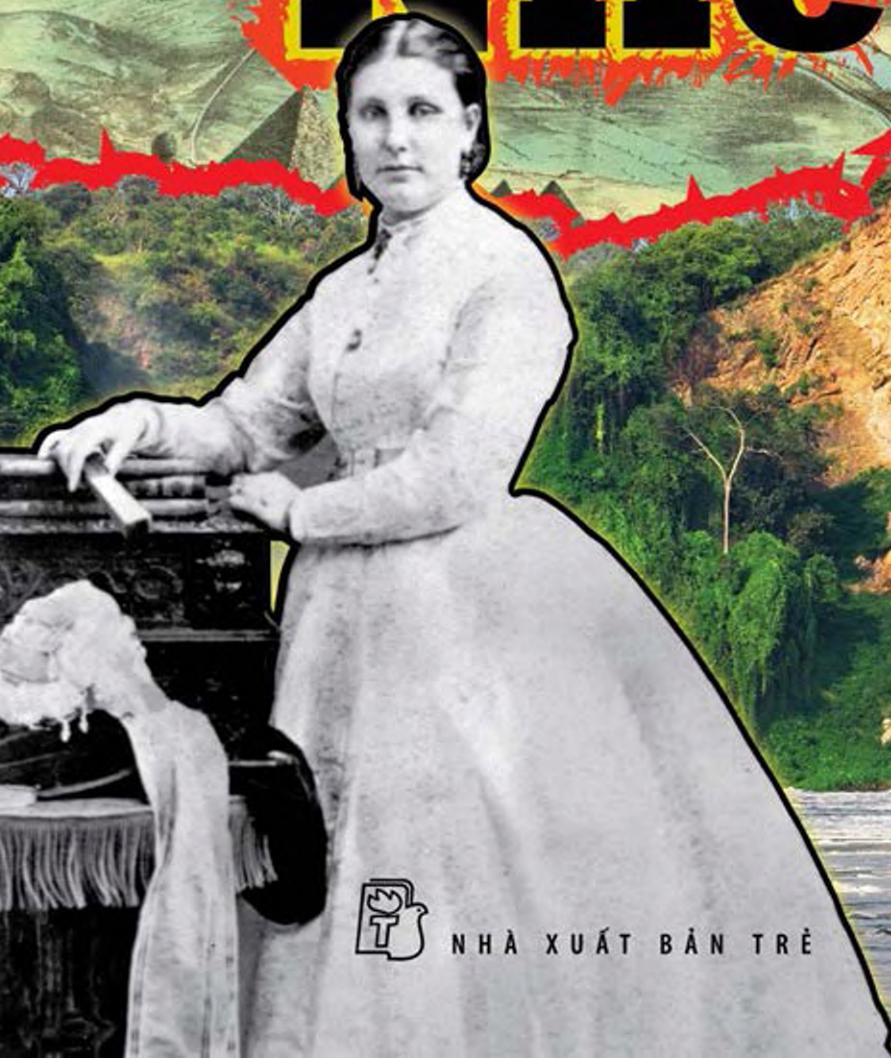

Những Mẩu Chuyện
Khám Phá

CLAIRE THROP

Sông Nile

NHÀ XUẤT BẢN TRẺ

Những Mẩu Chuyện
Khám Phá

CLAIRE THROP

Sông Nile

Linh Thư *dịch*

NHÀ XUẤT BẢN TRẺ

The river Nile. - (Explorer Tales)

Original copyright by Capstone Global Library Limited

© 2013 by Claire Throp

Xuất bản theo thỏa thuận với Capstone Global Library Limited

Bản Tiếng Việt © Nhà xuất bản Trẻ, 2015

BIỂU GHI BIÊN MỤC TRƯỚC XUẤT BẢN DO THU VIỆN KHTH TP.HCM THỰC HIỆN
General Sciences Library Cataloging-in-Publication Data

Throp, Claire

Sông Nile / Claire Throp ; Linh Thư dịch. - T.P. Hồ Chí Minh : Trẻ, 2015.

32 tr. ; 26 cm. - (Những mẩu chuyện khám phá = Explorer tales).

Nguyên bản : The Nile River.

1. Sông Nile -- Khám phá và thám hiểm -- Văn học thanh thiếu niên . 2. Nhà thám hiểm -- Châu Phi, Cận Sahara -- Lịch sử -- Văn học thanh thiếu niên. I. Linh Thư.

916.204 -- ddc 23

T531

Mục lục

Dòng sông huyền bí	4
Đầu nguồn sông Nile	8
Những nhà thám hiểm đầu tiên	10
Nhà nữ thám hiểm	12
Cuộc tranh luận về hồ Victoria	14
Đầu nguồn khác của sông Nile	18
Lạc mất và tìm thấy	22
Đầu nguồn thực sự?	24
Vòng quanh sông Nile ngày nay	26
Những cột mốc	28
Danh sách những thứ không thể thiếu của một nhà thám hiểm	29
Bảng thuật ngữ	30
Trang chú dẫn	31

Dòng sông huyền bí

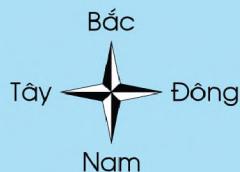
Sông Nile là con sông dài nhất thế giới với chiều dài 6.650km. Sông chảy qua 10 nước châu Phi, với hai nhánh chính: sông Nile Trắng và sông Nile Xanh.

Châu thổ
sông Nile là
nơi sông Nile
tỏa rộng và
đổ ra biển.

châu thổ
sông Nile

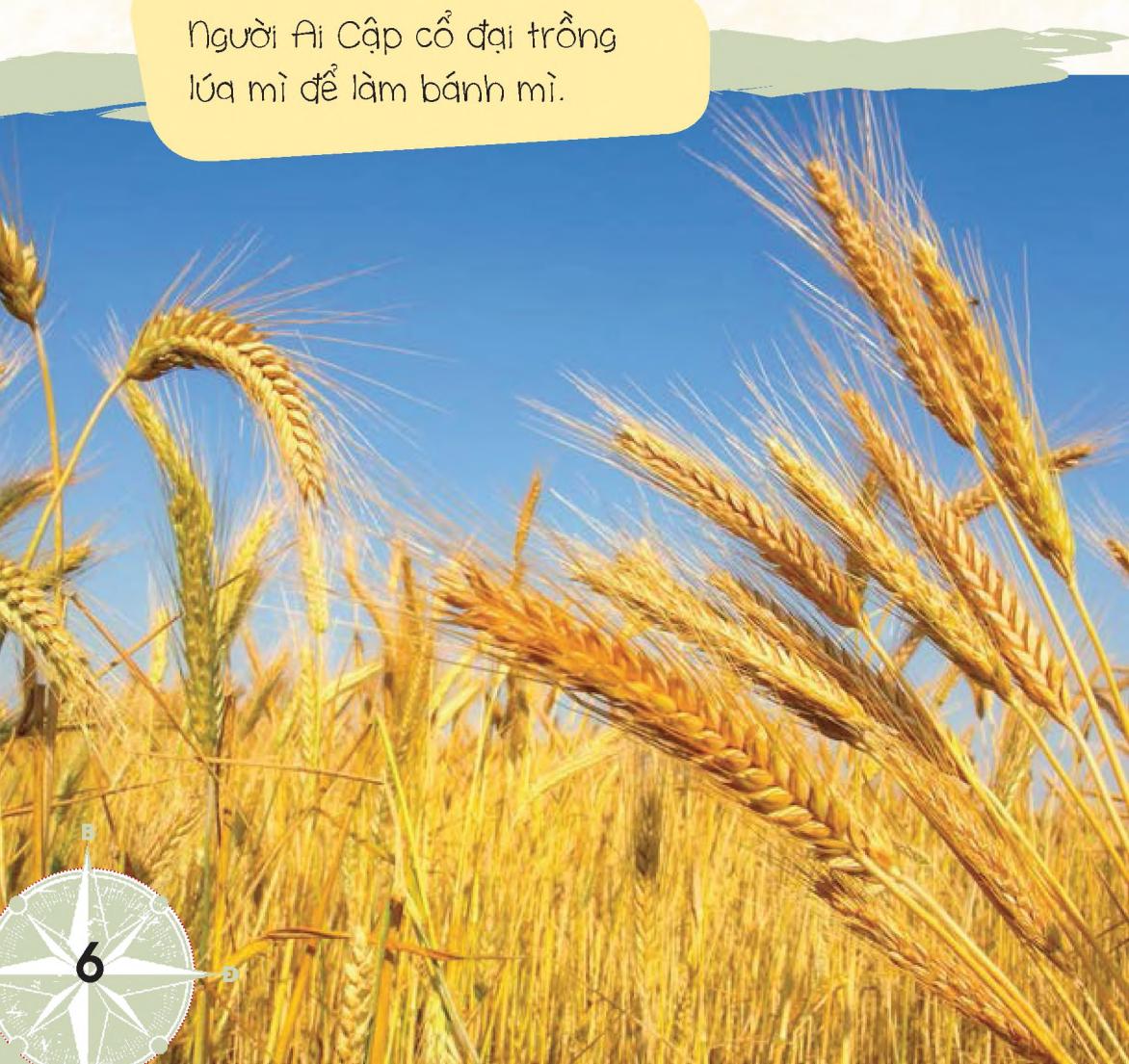

Sông Nile Xanh và sông Nile
Trắng hòa vào nhau để tạo
thành sông Nile.

Lũ lụt trên sông Nile xảy ra hàng năm. Lũ lụt giúp cho đất đai quanh vùng màu mỡ, thích hợp để gieo trồng **mùa vụ**. Người Ai Cập cổ đại xây nhà cửa dọc theo sông Nile, gần với những thửa ruộng của họ.

Người Ai Cập cổ đại trồng lúa mì để làm bánh mì.

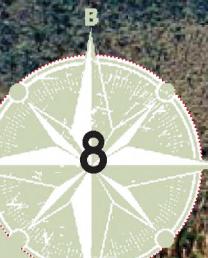
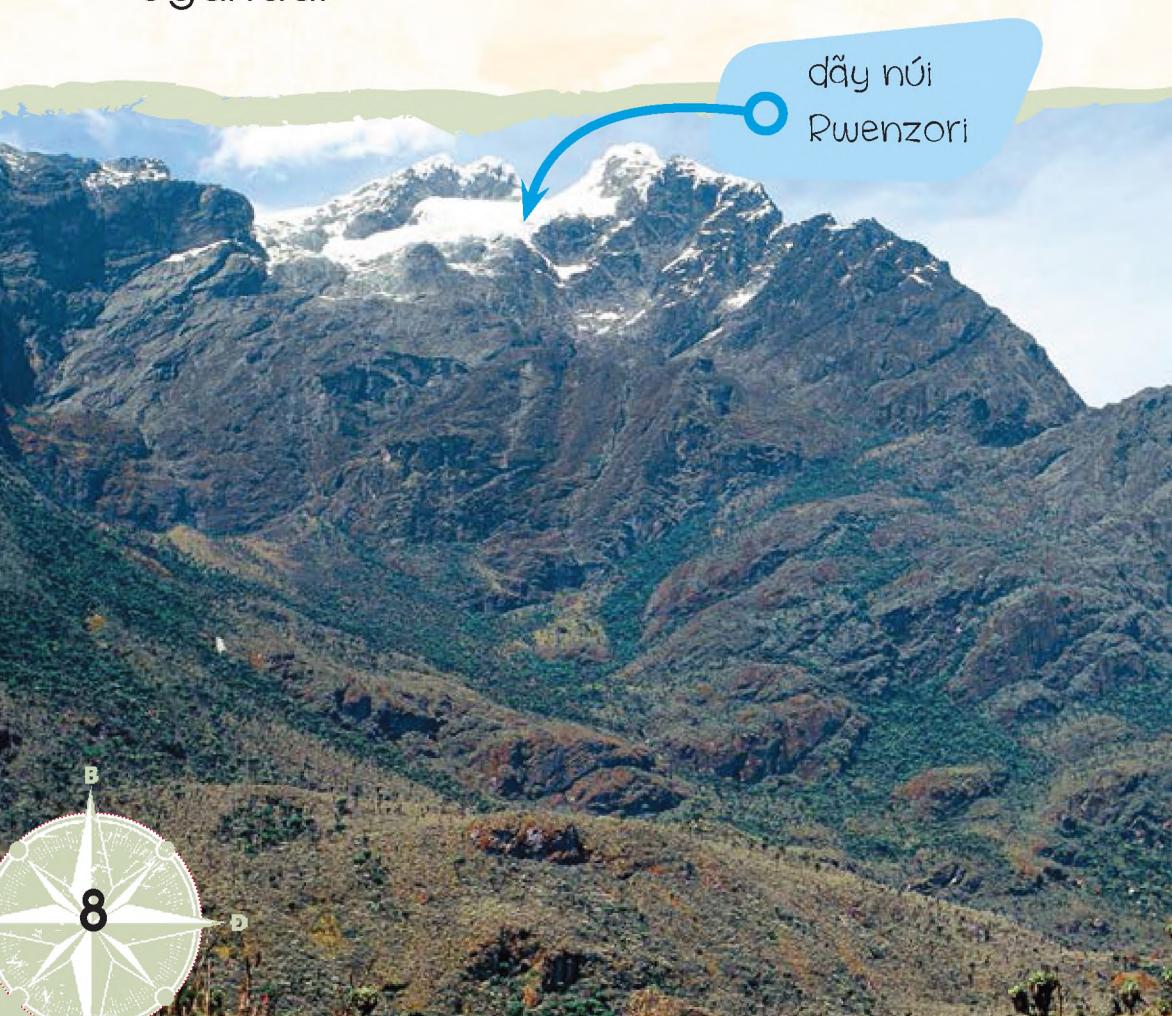

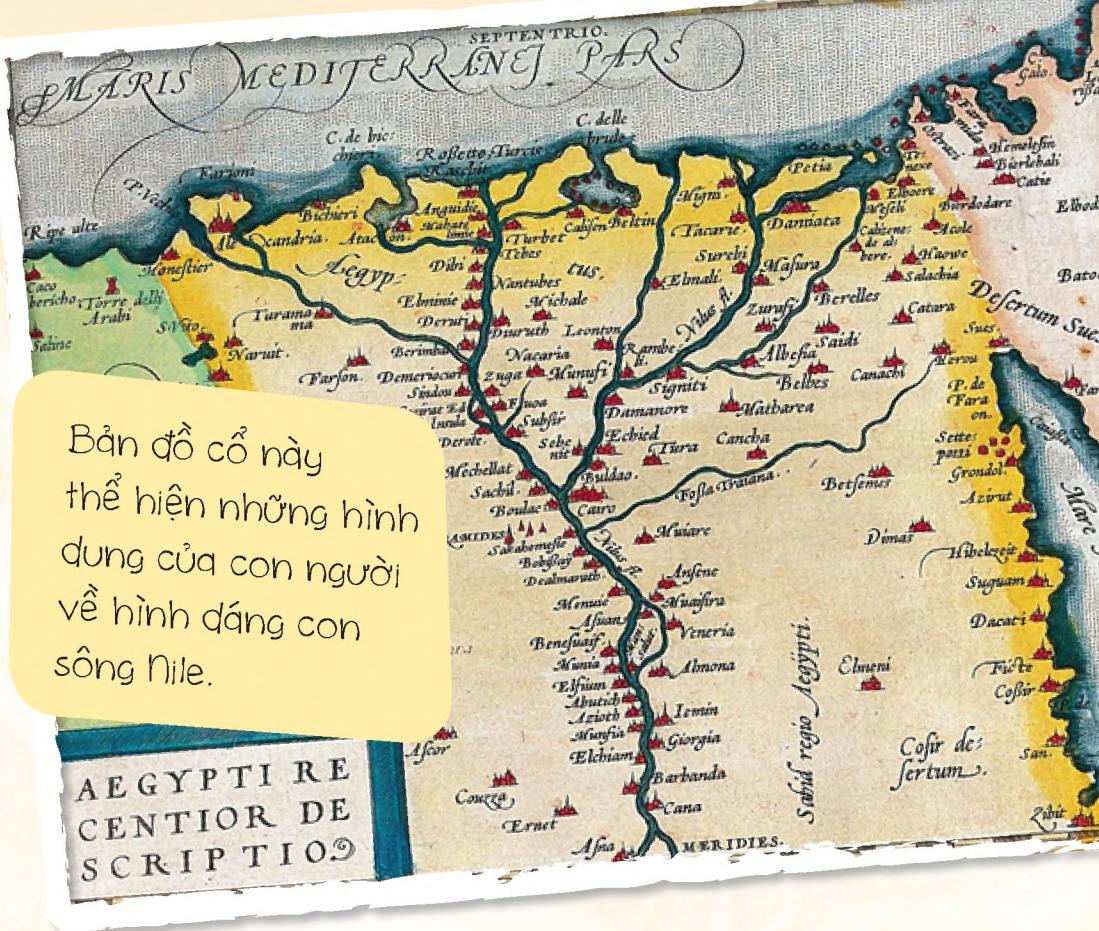
Những con thuyền Felucca
du ngoạn trên sông Nile.

Đầu nguồn sông Nile

Nơi con sông khởi nguồn được gọi là **đầu nguồn** của dòng sông. Có một thời, người ta cho rằng sông Nile khởi nguồn từ đỉnh núi tuyết của dãy Rwenzori ở Uganda.

Hàng ngàn năm qua đã có nhiều
chuyến thám hiểm đi tìm đầu nguồn
của con sông Nile. Rất nhiều người trong
số đó đã thất bại bởi chấn thương,
bệnh tật và cả cái chết. Địa hình cũng
gây cản trở cho việc đi suốt chiều dài
dòng sông.

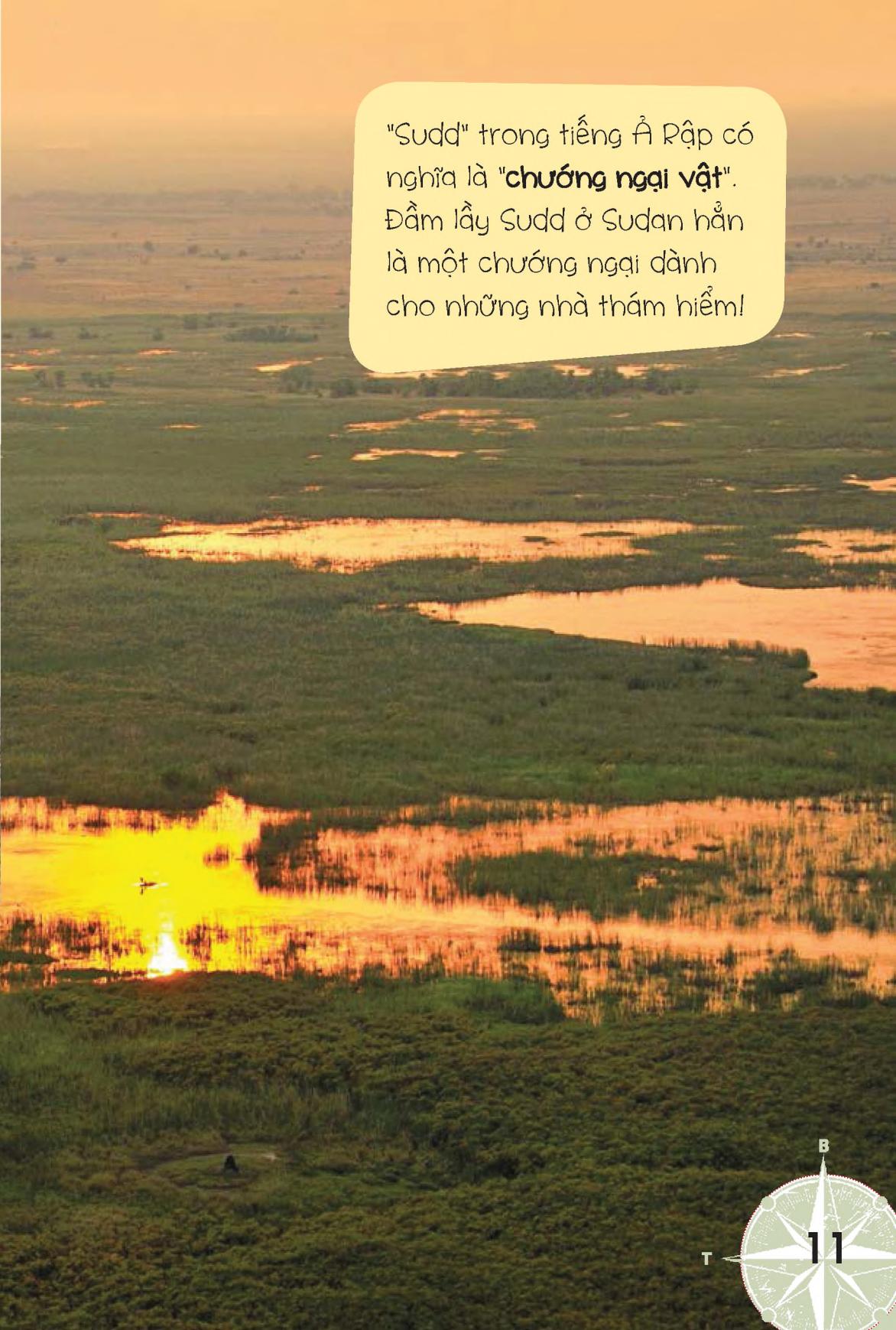

Những nhà thám hiểm đầu tiên

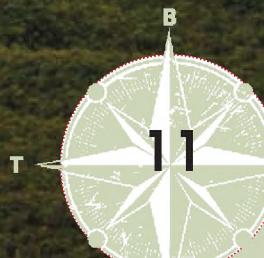
Hoàng đế La Mã Nero đã phái binh lính đi tìm **đầu nguồn** sông Nile. Họ đã phải quay về vì không thể vượt qua **vùng đầm lầy Sudd**. Những loài thực vật ở đó mọc kín khít nhau đến nỗi những chiếc thuyền không thể băng qua.

Vào năm 1770, Scotsman James Bruce tìm ra đầu nguồn của sông Nile Xanh ở Ethiopia.

"Sudd" trong tiếng Ả Rập có nghĩa là "**chướng ngại vật**". Đầm lầy Sudd ở Sudan hẳn là một chướng ngại dành cho những nhà thám hiểm!

Nhà nữ thám hiểm

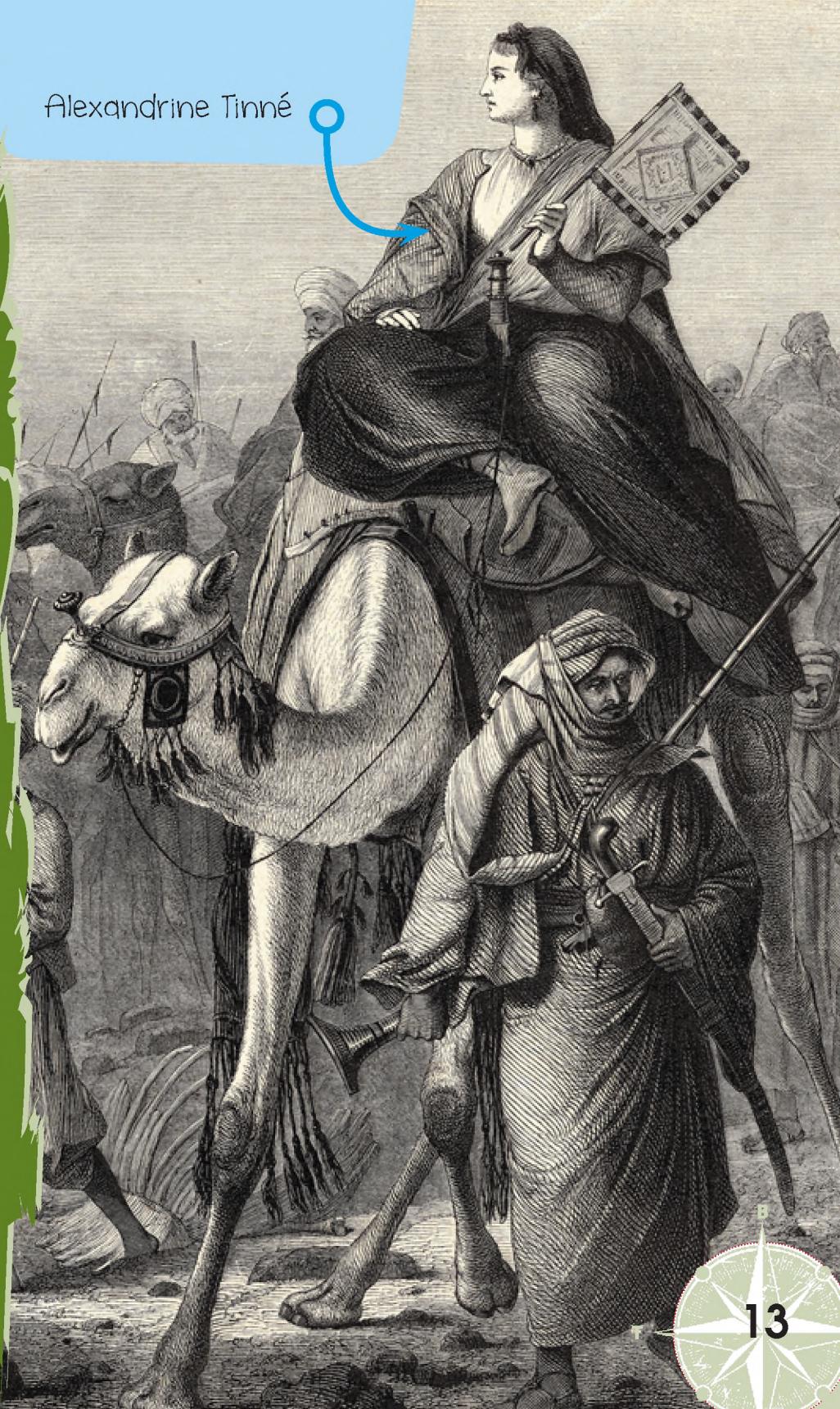
Vào đầu những năm 1860, Alexandrine - Pieterella-Françoise Tinné thám hiểm sông Nile Trắng ở Sudan với mẹ và dì. Vào thời đó, phụ nữ không đi du lịch nhiều và dĩ nhiên họ không thể đi một mình.

BẠN CÓ BIẾT?

Trong hành trình của mình, nhóm người này bị muỗi tấn công thê thảm đến nỗi mặt họ sưng lên và chẳng ai nhận ra họ cả.

Alexandrine Tinné

Cuộc tranh luận về hồ Victoria

Năm 1857, John Hanning Speke và Richard Burton lên đường tìm kiếm đầu nguồn của sông Nile Trắng. Dọc đường, Burton trở bệnh. Speke một mình tiếp tục cuộc hành trình, và ông đã đặt chân đến hồ Victoria.

Năm 1858, Speke trở thành người châu Âu đầu tiên nhìn thấy hồ Victoria ở Uganda.

Speke

Speke nghĩ rằng hồ Victoria là đầu nguồn của sông Nile. Burton lại không tin như vậy và hai người bất hòa vì điều đó.

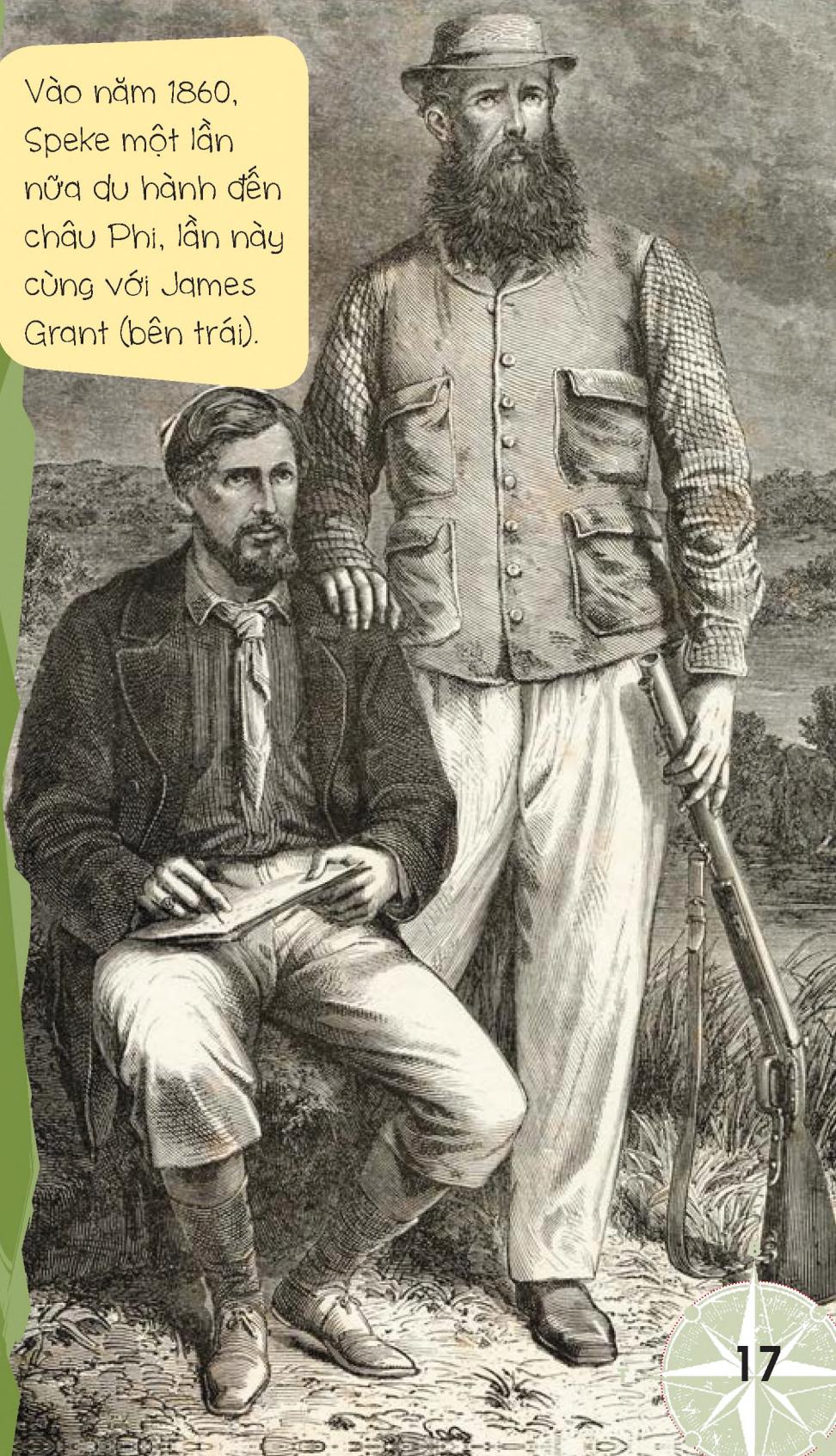

Người ta đã đặt một phiến đá để ghi dấu việc Speke phát hiện ra đầu nguồn này của sông Nile.

Vào năm 1862, John Hanning Speke phát hiện ra thác Ripon trên bờ hồ Victoria. Dòng nước từ con thác này chảy đến sông Nile Trắng. Đây là bằng chứng cho thấy hồ Victoria chính là **đầu nguồn** của sông Nile.

Vào năm 1860,
Speke một lần
nữa du hành đến
châu Phi, lần này
cùng với James
Grant (bên trái).

Đầu nguồn khác của sông Nile

Nhà thám hiểm người Anh, Samuel White Baker, đã thám hiểm sông Nile Trắng từ năm 1861 đến năm 1862. Trong cuộc hành trình của mình, ông đã gặp nhiều tộc người thú vị. Có tộc người dùng nước tiểu của bò và tro để nhuộm tóc họ thành màu đỏ!

Samuel White
Baker

BẠN CÓ BIẾT?

Florence nói
được nhiều ngôn
ngữ, biết cưỡi lạc
đà và ngựa, lại
luôn mang theo
một khẩu súng!

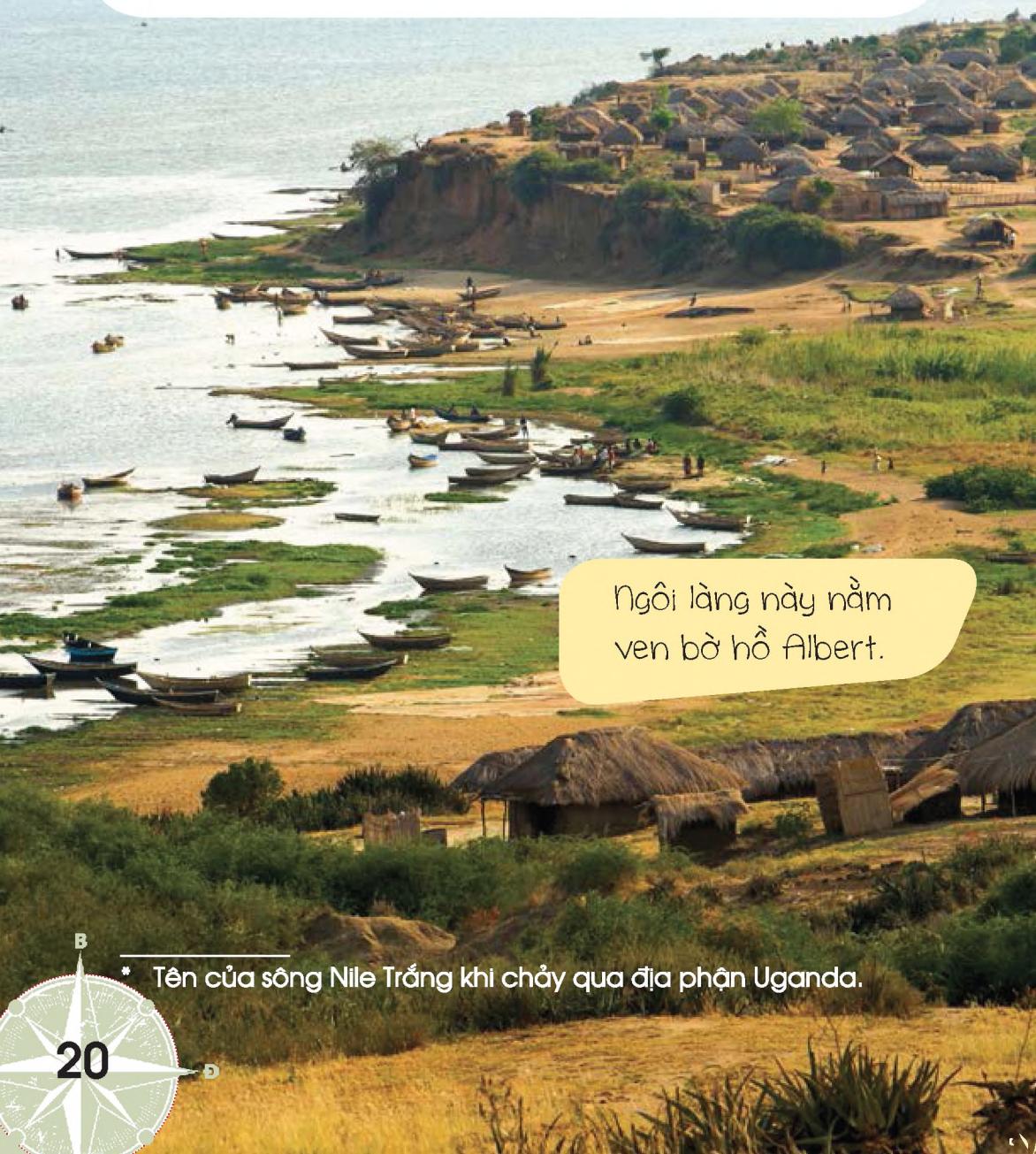
Vợ của Samuel Baker, Florence, đã đồng hành cùng ông qua mọi miền đất. Trước kia, bà từng là một nô lệ, và Baker gấp bà trong khi ông đang du lịch châu Âu.

B

19

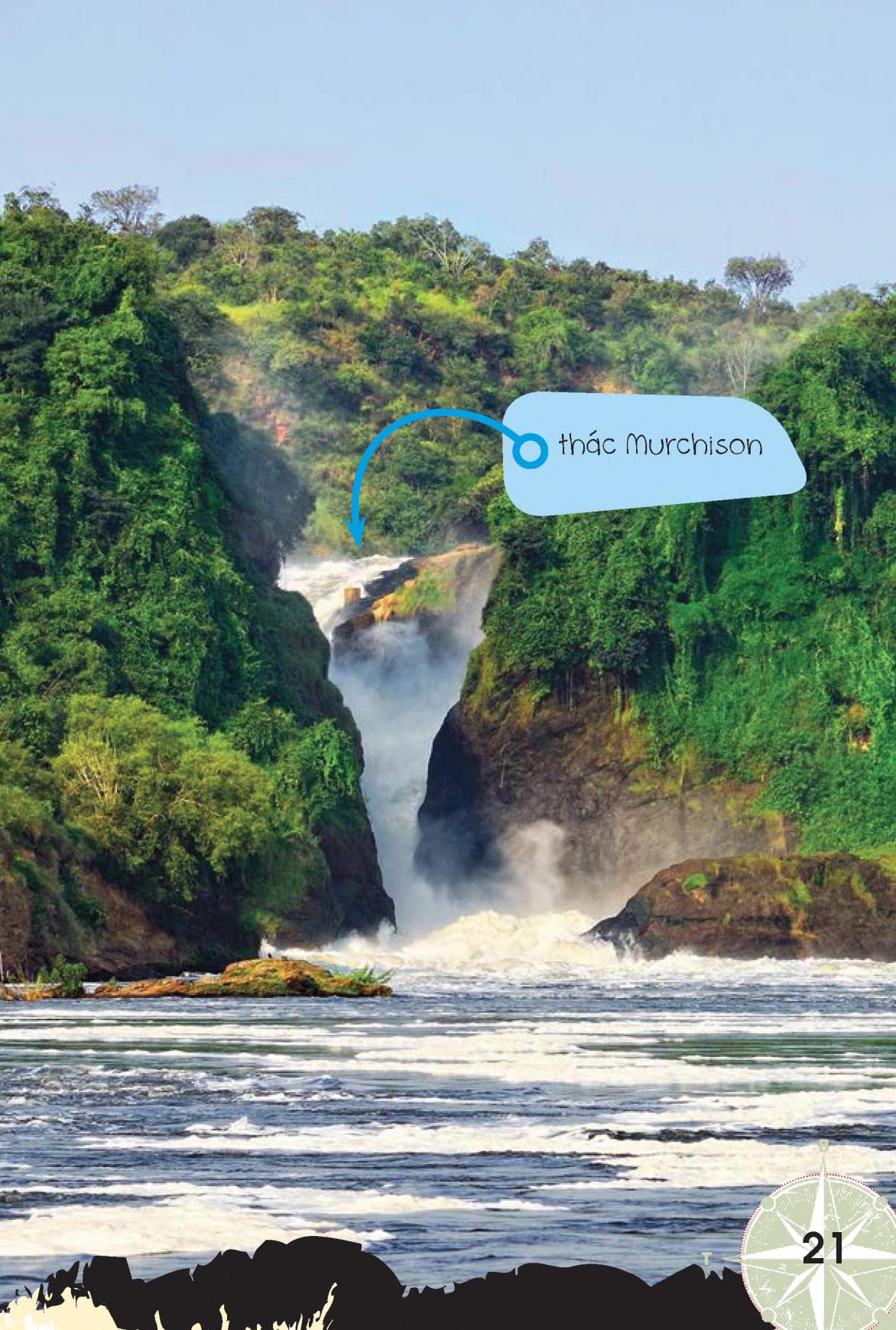
Vào năm 1864, Baker phát hiện ra một hồ nước khác và đặt tên là hồ Albert. Hồ Albert nhận nước từ sông Victoria Nile*, đoạn gần thác Murchison.

Ngôi làng này nằm
ven bờ hồ Albert.

* Tên của sông Nile Trắng khi chảy qua địa phận Uganda.

thác Murchison

Lạc mất và tìm thấy

David Livingstone bắt đầu hành trình đi tìm **đầu nguồn** sông Nile vào năm 1866. Ông trở bệnh nặng và mất liên lạc với những người ông từng quen biết khi ở Anh quốc. Mọi người đều nghĩ rằng ông đã chết.

Một người Mỹ, Henry Stanley, được cử đi tìm Livingstone. Stanley tìm thấy ông ở Tanzania. Livingstone là người châu Âu duy nhất ở đó. Stanley đã thốt lên câu hỏi kì quặc: “Tôi đoán ngài là bác sĩ Livingstone?”. Livingstone qua đời trước khi tìm ra đầu nguồn sông Nile.

Đầu nguồn thực sự?

Năm 2006, các nhà thám hiểm đã tìm thấy nơi mà họ nghĩ là **đầu nguồn** xa nhất của sông Nile, tại rừng Nyungwe ở Rwanda. Trong suốt cuộc hành trình, họ làm hỏng một chiếc bè mảng và một chiếc máy bay. Một người trong số họ bị gãy chân và cả nhóm bị tấn công bởi quân phiến loạn địa phương.

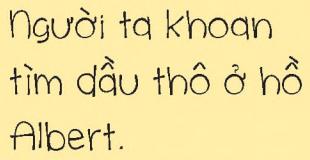
Đầu nguồn này
được biết đến
dưới tên gọi "Đầu
nguồn Mac". Bởi
vì cả ba người
khám phá ra nó
đều có họ bắt đầu
bằng chữ "Mac"!

Vòng quanh sông Nile ngày nay

Năm 2006, dầu thô được phát hiện ở dưới lòng hồ Albert. Người ta muốn lắp đặt một đường ống dẫn dầu để khai thác dầu thô. Nó phải đi xuyên qua những đầm lầy và núi non, nên hẵn là tốn kém lắm.

Việc phát hiện ra dầu thô gây ra nhiều tranh cãi về nơi người dân có thể đánh bắt cá.

Người ta khoan
tìm dầu thô ở hồ
Albert.

Những cột mốc

- 66:** Hoàng đế Nero phái binh lính đi tìm đầu nguồn sông Nile.
- 1770:** James Bruce tuyên bố ông là người châu Âu đầu tiên tìm ra đầu nguồn sông Nile Xanh.
- 1858:** John Hanning Speke tìm ra đầu nguồn của sông Nile Trắng và gọi nó là hồ Victoria.
- Những năm** 1860: Alexandrine-Piternella-Françoise Tinné thám hiểm sông Nile Trắng.
- 1861 – 1864:** Gia đình Baker thám hiểm sông Nile và phát hiện ra hồ Albert.
- 1871:** Henry Stanley “tìm thấy” Livingstone.
- 2006:** Những nhà thám hiểm “ngược dòng sông Nile” đã tìm thấy nơi mà họ cho là đầu nguồn xa nhất của sông Nile.

Danh sách những thứ không thể thiếu của một nhà thám hiểm

Nếu bạn muốn thực hiện một chuyến thám hiểm, có một vài thứ mà bạn cần phải mang theo bên mình:

- bản đồ và la bàn
- thức ăn và nước
- kem chống nắng
- điện thoại
- nón
- áo gió
- bộ dụng cụ cứu thương,
kể cả thuốc trị **sốt rét**
- màn ngủ để tránh **muỗi**.

Bảng thuật ngữ

Chướng ngại vật vật nằm chắn ngang lối đi.

Cuộc thám hiểm hành trình để khám phá những nơi đặc biệt.

Đầu nguồn nơi khởi nguồn của một con sông. Những con sông luôn khởi nguồn từ vùng đất cao.

Mùa vụ khoảng thời gian nhất định gắn với công việc gieo trồng hoặc thu hoạch trong nông nghiệp.

Nô lệ người không được trả tiền công cho những việc mà họ làm.

Sốt rét căn bệnh nghiêm trọng mà con người mắc phải sau khi bị một loài muỗi đặc biệt cắn.

Sudd khu vực đầm lầy có nhiều loại cây cổ mọc dày gần sông Nile.

Trang chú dẫn

Alexandrine Tinné	John Hanning
12-13	Speke 14-17
Ai Cập cổ đại 6	Lũ lụt 6
Bản đồ 5, 9	Mỏ dầu 26-27
Con thuyền Felucca 7	Mùa vụ 6
Châu thổ sông Nile 4	Nile Trắng 16, 18
David Livingstone 22-23	Nile Xanh 4, 5, 10
Đầu nguồn sông Nile 8-10, 14-16, 22-25	Richard Burton 14, 15
Đồ thám hiểm 29	Rwanda 24
Ethiopia 10	Samuel White Baker
Florence Baker 19	18, 19, 20
Hoàng đế Nero 10	Sudd 10, 11
Hồ Albert 20, 26-27	Thác Murchison
Hồ Victoria 14-16	20, 21
Henry Stanley 23	Thác Ripon 16
James Bruce 10	Uganda 8, 14

NHỮNG MẪU CHUYỆN KHÁM PHÁ Sông Nile

Claire Throp
Linh Thư *dịch*

Chịu trách nhiệm xuất bản:
Giám đốc - Tổng biên tập NGUYỄN MINH NHỰT
Biên tập và sửa bản in: ĐÀO THỊ TÚ UYÊN
Bìa: NGUYỄN LÊ DUY
Trình bày: ĐỖ VẠN HẠNH

NHÀ XUẤT BẢN TRẺ
161B Lý Chính Thắng - Quận 3 - Thành phố Hồ Chí Minh
ĐT: 39316289 - 39316211 - 38465595 - 38465596 - 39350973
Fax: 84.8.8437450 - E-mail: hopthubandoc@nxltre.com.vn
Website: <http://www.nxltre.com.vn>

CHI NHÁNH NHÀ XUẤT BẢN TRẺ TẠI HÀ NỘI
Số 21, dãy A11, khu Đầm Trầu, p. Bạch Đằng,
q. Hai Bà Trưng, Hà Nội
ĐT: (04)37734544 - Fax: (04)35123395
E-mail: chinhanh@nxltre.com.vn

CÔNG TY TNHH SÁCH DIỆN TỬ TRẺ (YBOOK)
161B Lý Chính Thắng, P.7, Q.3, Tp. HCM
ĐT: 08 35261001 – Fax: 08 38437450
Email: info@ybook.vn
Website: www.ybook.vn

Những Mẩu Chuyện Khám Phá

Sông Nile

Nhà nữ thám hiểm nào đã cưới lạc đà, mang súng, và góp công vào việc khám phá ra hồ Albert?

Hãy tìm câu trả lời trong cuốn sách này!

Bộ sách *Những mẩu chuyện khám phá* giới thiệu đến độc giả những vùng đất và diễm đèn danh tiếng thông qua những câu chuyện thám hiểm đầy bất ngờ. Trong quyển *Sông Nile*, người đọc sẽ tìm hiểu được nhiều điều về dòng sông đáng kinh ngạc này, về vùng đất và con người xung quanh nó, kể cả những mối hiềm nguy trong hành trình khám phá dòng sông!

